

Úspechy Košického kraja na postupových súťažiach Zájumovo - umeleckej činnosti v roku 2019 /výsledky práce s talentami nášho kraja/

Kultúrno-osvetové zariadenia, ktorých zriaďovateľom je Košický samosprávny kraj, sa za niekoľko desaťročí svojej činnosti vyprofilovali na kultúrno - spoločenské a vzdelávacie organizácie, ktoré organizujú široké spektrum tvorivých a vzdelávacích aktivít, napomáhajú uchovávať a šíriť tradície v danom regióne, vykonávajú odbornú metodickú aj dokumentačnú činnosť a v neposlednom rade majú významný podiel na vyhľadávaní a rozvíjaní talentov predovšetkým z radov mládeže, ale aj dospelých. K ich objavovaniu a podpore dochádza okrem iného aj prostredníctvom realizácie postupových súťaží a to v každej oblasti umeleckého druhu a žánru. Realizovanými súťažnými podujatiami sa zabezpečuje nielen prezentácia a konfrontácia neprofesionálnych umelcov všetkých vekových kategórií ale aj spätná väzba, ktorú účastníci súťaží získavajú od odborníkov prostredníctvom rozborových seminárov. Súčasťou súťaží sú aj vzdelávacie aktivity, ktorú umožňujú talentovaným jednotlivcom, ale aj kolektívom zvýšiť si svoje odborné vedomosti či interpretačné zručnosti v danej oblasti záujmovej činnosti.

System regionálnych a krajských súťaží, ktoré sa realizujú vo vybranom regióne kraja v rôznych oblastiach záujmovej činnosti ako folklór a folklorizmus, film, fotografia, výtvarná tvorba, hudba, umelecký prednes a divadlo je priamo naviazaný na celoštátne súťaže a prehliadky, ktorých vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum v Bratislave. Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria ako vybrané osvetové zariadenie Košického samosprávneho kraja s krajskou pôsobnosťou vystupuje ako koordinátor týchto postupových súťaží. V roku 2019 sa uskutočnilo v Košickom kraji **spolu 60 súťaží**, z toho **14 krajských** a **2 celoštátne**. Celkovo sa do nich zapojilo vyše **5 400 súťažiacich** z radov mládeže, dospelých, ale aj seniorov. O vysokej úrovni organizovaných súťaží a prehliadok svedčia nielen vysoké počty účastníkov, ale aj pozitívna spätná väzba návštevníkov.

Tí najlepší, ktorí uspeli v krajských kolách, reprezentovali náš kraj na celoštátnych súťažiach, z ktorých si odniesli množstvo ocenení.

V oblasti folklóru sa uskutočnili celkovo tri súťaže. Na celoštátnej prehliadke sólistov tanečníkov v ľudovom tanci *Šaffova ostroha* získal titul Laureát v kategórii B – tanečníkov interpretujúcich vlastnú lokálnu tanečnú tradíciu a aj druhé miesto tanečný pár z folklórnej skupiny Škvarkare z Košickej Novej Vsi, zlato si odniesol pár z folklórnej skupiny Hornád z Košíc. V kategórii A bol so svojim čardášom zaradený do strieborného pásma tanečný pár z folklórneho súboru Borostyán z Drnavy. Cenu Petra Homolku si odniesol Róbert Sabol zo súboru Hornád z Košíc.

Na celoštátnej prehliadke detských folklórnych súborov, ktorá sa pod názvom *Eniki Beniki* uskutočnila v Košiciach a jej organizátorom bolo Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria, získal titul Laureát detský folklórny súbor Oriješok zo Smižian. So striebrom

skončil detský folklórny súbor Hanička z Košíc. **Vidiečanova Habovka** je názov celoštátnej súťaže hudobného folklóru dospelých, kde sa v zlatom pásme umiestnili všetci zúčastnení súťažiaci z Košického kraja. V kategórii sólisti speváci a spevácke duá to boli Jozef Kolesár z Dvorianok a Lucia Jarošíková z Margecian, v kategórii sólisti inštrumentalisti Samuel Bálint z Parchovian a v kategórii speváckych skupín folklórna skupina Pantlíčka z Košickej Belej (Košice - okolie).

V oblasti neprofesionálneho filmu, fotografie a výtvarnej tvorby patrí náš kraj dlhodobo medzi tie najúspešnejšie. Na celoštátnej súťaži a prehliadke amatérskej filmovej tvorby **Cineama** zabodovali dva kolektívy s animovanými filmami vo vekovej kategórii do 16 rokov: Detská filmová spoločnosť z Košíc, ktorá sa umiestnila na 1. mieste a kolektív ANIMOsCool z Rožňavy na 2. mieste. Mládežníci do 21 rokov boli úspešní so svojou tvorbou nielen s animáciami, ale tiež hranými filmami i experimentmi a odniesli si tak do Košíc ďalších šesť cien, jedna cena putovala do Rožňavy.

Fotografická tvorba je každoročne prezentovaná na celoštátnej súťažnej výstave **AMFO**, kde tento rok získal najvyššie ocenenie - Hlavnú cenu výstavy Daniel Pastucha z Košíc, ocenená bola aj autorka Kornélia Tóth z Košíc vo vekovej kategórii do 16 rokov, a to 2. miestom. Za Cykly a seriály bola ocenená Izabela Horňáková z Borše 1.miestom, Mária Kostovčíková z Michaloviec a Peter Pochylý z Michaloviec získali od poroty súťaže Čestné uznanie.

Do súťažnej výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby sa každý rok zapája v Košickom kraji približne sto výtvarníkov od stredoškolskej mládeže až po seniorov. Z celoštátnej súťaže neprofesionálnej výtvarnej tvorby **Výtvarné spektrum** sa môže náš kraj pochváliť dokopy až piatimi cenami v kategórii od 15 - 25 rokov, od 25 - 60 rokov, ale aj v inšitnej tvorbe. Medzi najlepších výtvarníkov v tomto roku patria Miroslav Kotora z Kostol'nan nad Hornádcom, Andrej Szilágyi a Dominika Martinová z Košíc, Adam Hrehor z Boliarova a Ján Timko zo Smižian. Na Trenčianskom hrade, kde bola výstava inštalovaná, vystavovalo svoje diela spolu 19 autorov z Košického kraja.

V oblasti zborového spevu nás na prehliadke detských speváckych zborov **Mládež spieva** reprezentovali detský spevácky zbor Nádej z Košíc a Košický detský spevácky zbor, ktoré sa umiestnili na strieborných miestach. Z dospelých speváckych zborov sa v celoštátnej súťaži **Viva il canto** si strieborné ocenenie vysúťažil domáci spevácky zbor Chorus Iglovia zo Spišskej Novej Vsi, Zbor sv. Michala z Michaloviec sa umiestnil na 3. mieste. Žáner neprofesionálnej inštrumentálnej hudby je zastúpený celoštátnou súťažou **Divertimento musicale**, Trio zobcových flaut z Gelnice odišlo z tejto súťaže so zlatým, prvým miestom.

K záujmovo - umeleckej činnosti patrí aj oblasť divadla. Práca s talentovanými deťmi sa uplatňuje aj pri prehliadke detskej dramatickej tvorivosti. Na celoštátnej súťaži **Zlatá priadka Šal'a** sa predstavil detský divadelný súbor Malina z Košíc, na prehliadke divadla dospelých hrajúcich pre deti pod názvom **Divadlo a deti** v Rimavskej Sobote účinkovalo Divadlo poézie Čiapka z Michaloviec. Obidva súbory ocenila odborná porota bronzovými miestami.

Z malej krajskej scénickej žatvy divadelných súborov Košického kraja postúpilo na celoštátnu súťaž **Belopotockého Mikuláš** Divadlo G z Trebišova, v súťažnej kategórii Tradičné prúdy divadla sa umiestnilo na 2. mieste.

Košický kraj patrí medzi národnostne zmiešané územia. Pre divadelné súbory sa každoročne koná krajská prehliadka detských divadelných súborov v maďarskom jazyku, z ktorej sa nominujú súbory na celoštátnu prehliadku *Podunajská jar* v Dunajskej Strede. V kategórii Divadelníci získal mimoriadnu cenu poroty a umiestnenie na 1. mieste divadelný súbor Varázskerék z Kráľovského Chlmca a na 3. mieste divadelný súbor Hajnalka z Veľkých Kapušian. Striebornú cenu si v kategórii Bábkari odniesol divadelný súbor Mustármag z Malého Horeša a v kategórii Činohra divadelný súbor Gyöngyöcske z Biela.

Medzi najstaršie súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie detí, mládeže a dospelých nesporne patrí *Hviezdoslavov Kubín*, ktorého 65. ročník sa konal už tradične v Dolnom Kubíne. Medzi našich najúspešnejších recitátorov, ktorí sa umiestnili na prvých miestach v jednotlivých kategóriách patrí Lýdia Mikušáková z Košíc, Adela Leibiczerová zo Spišskej Novej Vsi, Alfréd Tóth a Filip Pavúk z Košíc. Druhé miesta obsadili Darja Mačingová z Malej Idy, Dávid Polan a Arian Tahzib z Košíc, v bronzovom pásme sa umiestnil Branislav Lacko z Košíc a detský recitačný súbor Regetka pri ZŠ Ruskov.

Okrem úspechov dosiahnutých na súťažiach bola ocenená aj práca odbornej pracovníčky Helgy Tomondyovej pre oblasť tvorivých umeleckých aktivít z Kultúrneho centra Údolia Bodvy a Rudohoria. Mimoriadne ocenenie Národného osvetového centra jej bolo udelené za dlhoročnú systematickú starostlivosť o rozvoj amatérskej fotografickej tvorby, ktoré si prevzala v Bratislave pri príležitosti konania II. ročníka festivalu neprofesionálneho umenia *TVOR-BA 2019 a Dňa osvetových pracovníkov*.

Obľúbenosť okresných, krajských aj celoštátnych súťaží, prehliadok je vzhľadom k výsledkom za rok 2019 vysoká a prínosná. Košický kraj disponuje silným potenciálom tvorivých ľudí vo všetkých vekových kategóriách a vo všetkých oblastiach záujmovo-umeleckej činnosti, ktorý je potrebné naďalej rozvíjať prostredníctvom súťažných, ale aj vzdelávacích podujatí. Kultúrno - osvetové zariadenia v pôsobnosti Košického samosprávneho kraja oslovili v roku 2019 prostredníctvom **210 zrealizovaných tvorivých dielní a 83 vzdelávacích aktivít** vyše **6900 účastníkov**. O kvalitné zabezpečenie všetkých podujatí sa starajú odborní pracovníci, metodici pre jednotlivé oblasti, ktorí v súčinnosti s inými organizáciami, školami, občianskymi združeniami a inými kultúrnymi zariadeniami vyhládávajú a podporujú talenty, čím prispievajú k ich prezentácii a seberealizácii, ale aj rozšírenej ponuke hodnotných kultúrnych podujatí v Košickom kraji.

Košice 16. 12. 2019

Zdroj: Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria

Odbor kultúry a cestovného ruchu Košického samosprávneho kraja